

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Groene Meersen' in Zedelgem

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2017.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018 houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden.
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid, gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 1.3.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij het besluit van 25 november 2022.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- Op 4 juli 2023 heeft de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) advies gevraagd over het voornemen tot voorlopige aanduiding van het gebied als watergevoelig openruimtegebied.
- Het advies van het college van burgemeester en schepenen van Zedelgem werd gegeven op 8 augustus 2023.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. De kennisgeving voor het plan-MER werd door de Dienst Mer volledig verklaard op 9 juli 2018. De terinzagelegging vond plaats van 30 juli 2018 tot en met 30 augustus 2018. De richtlijnenvergadering vond plaats op 10 september 2018. De richtlijnen voor voorliggend MER werden door het kenniscentrum MER van het Departement Omgeving betekend op 25 oktober 2018.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de watertoets, die deel uitmaakt van de milieubeoordeling.

- Het planvoornemen is onderworpen aan een verscherpte natuurtoets die deel uitmaakt van de milieubeoordeling. Voor het planvoornemen is geen passende beoordeling vereist.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de Ruimtelijke Veiligheidstoets (RVR). Het Team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft in haar standpunt van 27 juli 2023 aangegeven dat het opstellen van een RVR niet vereist is.
- De Vlaamse Regering heeft het watergevoelig openruimtegebied Groene Meersen in Zedelgem voorlopig aangeduid op 13 oktober 2023.
- De voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Groene Meersen in Zedelgem werd onderworpen aan een openbaar onderzoek van 5 december 2023 tot en met 2 februari 2024.
- De CIW heeft over de voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Groene Meersen in Zedelgem het advies ingewonnen bij de instanties, vermeld in artikel 5.6.8, § 2, eerste lid, van de VCRO.
- De CIW heeft een informatie- en inspraakvergadering georganiseerd in de vorm van een infomarkt in het ontmoetingscentrum Rollegem te Kortrijk (13 december 2023) en in het Vlaams Administratief Centrum van Brugge (14 december 2023).
- Tijdens het openbaar onderzoek werd advies ontvangen van de gemeente Zedelgem, de gecoro van de gemeente Zedelgem, de provincie West-Vlaanderen en de dienst Integraal Waterbeleid van de provincie West-Vlaanderen. Daarnaast werden 11 bezwaren en opmerkingen ontvangen.
- Het Team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft het plan-MER goedgekeurd op 21 mei 2024.
- De CIW heeft via schriftelijke procedure kennis genomen van de bezwarenverwerking, rekening houdend met het goedgekeurde plan-MER, en formuleerde op 24 mei 2024 een voorstel tot definitieve aanduiding op basis van de criteria, vermeld in artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, van de VCRO.
- Het advies 76.761/16 van de Raad van State, gegeven op 5 juli 2024, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Het gebied 'Groene Meersen' maakt deel uit van het Bekken van de Brugse Polders en ligt aan de samenvloeiing van de Schattinkbeek in de Mouwbeek.
- Het gebied van 3,3 ha bestaat uit weilanden gelegen ten noorden van het gemeentelijk sport- en recreatiedomein de Groene Meersen.
- Het gebied is volgens het gewestplan Brugge-Oostkust (KB 5 februari 1979) gelegen in een bestemming die bebouwing mogelijk maakt, met name woonuitbreidingsgebied en recreatiegebied.

- Het gebied werd op 12 november 2014 door de Algemene Bekkenvergadering Bekken van de Brugse Polders als signaalgebied aangeduid omwille van de belangrijke functie in het watersysteem.
- De Vlaamse Regering keurde op 31 maart 2017 het ontwikkelingsperspectief goed voor het signaalgebied 'Groene Meersen' om het waterbergend vermogen van het gebied te kunnen behouden.
- Op de kaart "fluviale overstromingen" is het ganse gebied aangeduid als "middelgrote kans op overstromingen".
- Het pluviale model toont middelgrote kans op overstromingen.
- De Mouwbeek is een zijloop van de Kerkebeek. Overstromingen komen verspreid voor over het stelsel van de Kerkebeek en bijhorende zijlopen. Het stroomopwaarts gedeelte van het stelsel van de Kerkebeek bestrijkt quasi het volledig grondgebied van de gemeente Zedelgem. De gemeente Zedelgem, alsook de stroomafwaarts gelegen deelgemeente Sint-Michiels heeft regelmatig te kampen met wateroverlast. De weilanden, aanpalend aan het gemeentelijke sport- en recreatiecomplex de Groene Meersen te Zedelgem, ten noorden van de samenvloeiing van de Schattinkbeek in de Mouwbeek zijn laaggelegen en komen bij hoogwater regelmatig blank te staan.
- Vrijwaring van het gebied voor verdere bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging.
- Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem.
- Voor het gebied en de omgeving voorziet de gemeente een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op te maken met als doel de planologische ruil van het effectief overstromingsgevoelig recreatiegebied. Er zijn nog geen formele stappen gezet voor de opmaak van dit ruimtelijk uitvoeringsplan. Om het gebied in afwachting van het vervolg van het lopende planproces van verdere bebouwing te vrijwaren, is een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aangewezen.
- Het grafisch plan met de aanduiding van het gebied dat met dit besluit definitief wordt aangeduid als watergevoelig openruimtegebied is opgenomen als bijlage I bij dit besluit. De toelichting en motivering is opgenomen in de toelichtingsfiche die opgenomen is als bijlage II bij dit besluit.
- De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden vrijwaart overstromingsgebieden en ondersteunt hiermee de doelstelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem structurerend te maken.
- De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied is in overeenstemming met het ruimtelijk principe in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem te beschouwen als ruimtelijk structurerend. Ruimtelijk structurerend betekent dat de huidige, intrinsieke kenmerken van het bestaand fysisch systeem het richtinggevend kader zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van de structuurbepalende functies natuur, bos, landbouw en wonen en werken. De omgeving van Groene Meersen, onderdeel van het Bekken van de Brugse Polders wordt door de aanduiding als watergevoelig

openruimtegebied gevrijwaard van bebouwing en kan verder ontwikkelen op basis van de fysieke karakteristieken als waterrijk gebied.

- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. Er worden geen significante negatieve effecten op de leefomgeving verwacht. In het plan-MER worden geen milderende maatregelen noodzakelijk geacht.
- In het gebied is geen beschermd erfgoed aanwezig. Het gebied ligt niet binnen vastgesteld bouwkundig erfgoed of beschermd stads- of dorpsgezicht. Uit de milieubeoordeling blijkt dat er geen significante effecten te verwachten zijn voor het aspect landschap, onroerend erfgoed en archeologie.
- Rekening houdend met de kenmerken van het plan, de omgeving en de uitgevoerde analyse kan geoordeeld worden dat het plan geen risico inhoudt op het veroorzaken van significant negatieve effecten op de aanwezige Habitat- en Vogelrichtlijngebieden of Bijlage III soorten van het Natuurdecreet. Voor de voorliggende aanduiding moet geen passende beoordeling worden opgemaakt. Een verscherpte natuurtoets is niet vereist.
- Er bevinden zich geen bestaande Seveso-inrichtingen in of nabij het gebied. De inplanting van nieuwe Seveso-inrichtingen is volgens de voorziene stedenbouwkundige voorschriften uitgesloten. Het opstellen van een RVR is niet vereist. Die beoordeling blijkt uit de RVR-toets van 27 juli 2023.
- De Vlaamse Regering neemt akte van het gunstig advies van de gecoro van de gemeente Zedelgem.
- In de hiernavolgende paragrafen wordt ingegaan op de bezwaren, opmerkingen en adviezen die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De bezwaren, opmerkingen en adviezen zijn ten behoeve van de leesbaarheid omkaderd en genummerd en worden gezamenlijk behandeld voor zover ze een gelijkaardige en gelijklopende inhoud hebben of over hetzelfde onderwerp gaan. Aanpassingen die worden doorgevoerd op basis van de bezwaren, opmerkingen en adviezen worden specifiek vermeld bij de bespreking van de gegroepeerde bezwaren, opmerkingen en adviezen. Er zijn geen bezwaren, opmerkingen of adviezen die aanleiding geven tot aanpassingen aan verordende of niet verordende delen van het plan.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die niet leiden tot aanpassingen van het plan

1. De provincie West-Vlaanderen vraagt een compensatie van de herbestemde gebieden via planologische ruil, met inachtneming van de ruimtelijke neutraliteit.
--

De Vlaamse Regering beantwoordt deze vraag door te verduidelijken dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De vraag of er bijkomende nood is aan ruimte voor ontwikkeling zal gebeuren in de geëigende planningsprocessen.

Dit advies vereist geen aanpassing van het plan.

2. De gemeente Zedelgem geeft een ongunstig advies op de voorlopige aanduiding als watergevoelig openruimtegebied, tenzij de onderliggende bestemming als recreatiegebied onaangetast blijft (zij het bouwvrij) in functie van de compensatie van recreatiegebied op een geschikte locatie in de gemeente. De gemeente is een planproces Groene Meersen opgestart om het overstromingsgevoelig recreatiegebied te vrijwaren en de verloren oppervlakte recreatie op een geschikte locatie te voorzien.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te verduidelijken dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De vraag of er bijkomende nood is aan ruimte voor recreatie zal gebeuren in de geëigende planningsprocessen. Aangezien er nog geen startnota is goedgekeurd, is er geen garantie dat een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan het gebied bouwvrij zal houden, de Vlaamse Regering houdt dan ook vast aan de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied.

Dit advies vereist geen aanpassingen aan het plan.

3. Boerenbond vraagt om de doelstelling om bosuitbreiding te realiseren binnen watergevoelig openruimtegebied uit de besluiten te halen. Ze vraagt ook de mogelijkheid om in toekomstige ruimtelijke uitvoeringsplannen de landbouwpercelen gelegen binnen dit watergevoelig openruimtegebied te herbestemmen naar bouwvrij agrarisch gebied.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te verduidelijken dat binnen 'watergevoelig openruimtegebied' zowel bosbouw als landbouw nevensgeschikte functies zijn, naast andere openruimte functies. De voorschriften maken het blijvend agrarisch gebruik van het perceel mogelijk en leggen geen bijkomende beperkingen op. Een latere verfijning van de voorschriften via een ruimtelijk uitvoeringsplan is steeds mogelijk, waarbij de plannende overheid in deze kan opteren om het agrarisch gebruik te bestendigen door herbestemming naar bv. bouwvrij agrarisch gebied.

Dit bezwaar vereist geen aanpassingen aan het plan.

4. In sommige bezwaren wordt gevraagd om het aanpalende niet aangesneden deel van het woonuitbreidingsgebied mee in de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied op te nemen. Hierbij wordt verwezen naar de weigering van een vergunning voor de bouw van een basisschool door minister Demir in het verleden op basis van onder andere watergevoelig gebied.

Tevens wordt gevraagd om het volledige signaalgebied De Groene Meersen als watergevoelig openruimtegebied aan te duiden omdat het een waterziek gebied betreft dat zijn infiltratiecapaciteit dient te behouden.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren door te verduidelijken dat de aanduiding van de watergevoelig openruimtegebieden die momenteel voorliggen

een doorvertaling is van de initieel aangeduide signaalgebieden, op basis van de meest recente watertoetskaarten. De percelen in het woonuitbreidingsgebied kennen geen significante waterproblematiek volgens deze modellen, ook niet rekening houdende met klimaatscenario's. De weigering van de vergunning voor een school in dat gebied was voornamelijk gebaseerd op het ontbreken van een alternatievenonderzoek en een totaalvisie op het gebied, rekening houdende met de overstromingsproblematiek. Bijkomende aanduiding als watergevoelig openruimtegebied is niet in lijn met de doelstellingen.

Deze bezwaren vereisen geen aanpassingen aan het plan.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.
- Het koninklijk besluit van 05.02.1979 houdende de vaststelling van het gewestplan Brugge-Oostkust en latere wijzigingen.
- De richtlijn 2000/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid.
- De richtlijn 2007/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het gebied 'Groene Meersen' in Zedelgem wordt definitief aangeduid als watergevoelig openruimtegebied.

De normatieve delen van dit besluit zijn hierbij gevoegd als bijlage:

1. bijlage I, het grafisch plan

De niet-normatieve delen van dit besluit zijn bijgevoegd als:

1. bijlage II, de toelichtingsfiche
2. bijlage III, het plan-MER

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 19 juli 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlage I. Verordenend grafisch plan

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024 houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Groene Meersen' in Zedelgem.

Brussel, 19 juli 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage II. De toelichtingsfiche

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024 houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Groene Meersen' in Zedelgem.

Brussel, 19 juli 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage III. Het plan-MER

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2024 houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Groene Meersen' in Zedelgem.

Brussel, 19 juli 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR